

Dokumentationsmall för genomförande av nämndbesök inom gymnasieskola 2024/25

Om nämndbesöken

Nämndbesöken är en del av bildningsnämndens systematiska kvalitetsarbete.

Besöket genomförs som ett samtal mellan Bildningsnämndens representanter och skolledning, medarbetare och elever på den skola besöket avser. Besöket leds av majoritetens ledamöter där en har rollen som ordförande.

Förvaltningen och skolan lägger upp ett schema för besöket. I underlaget till besöket finns en samtalsmall. Rubrikerna i mallen utgår från områden som har bäring på nämndens mål. Under varje område finns ett antal frågor som stöd och inspiration. Tanken är inte att man ska hinna med alla frågor. Vill du själv formulera frågor som passar in under rubrikerna och anpassade till den verksamhet du besöker är det bra. Ett bra sätt att förbereda sig inför besöket är att läsa igenom den dokumentation som ansvarig tjänsteperson skickar ut i förväg.

Verksamheten har ofta förberett sig noga och ofta är personerna värtaliga och vill berätta om sin situation och vad man arbetar med. Det kan vara svårt att se till att alla kommer till tals under besöket. Det är därför viktigt att som ordförande se till att fördela ordet på ett bra sätt under mötet. Det är majoriteten som leder mötet, men nämndens representanter hjälps åt att fördela ordet.

Vid varje besök finns en representant från förvaltningen med som ansvarar för dokumentation samt håller koll så att schemat följs.

Dokumentation och intervjuguide

Skola:	Yrkesgymnasiet
Deltagande ledamöter:	Sissa Nåbo, Tobias Ydremo, Eva Lundgren-Vejdal
Deltagande tjänsteperson:	Hans Granath
Besöksdatum:	2024-10-11
Länk till skolans hemsida:	Länk

Löpande mötesanteckning

Ex. organisation, beskrivning av verksamheten, aktuella utvecklingsområden/utvecklingsprojekt.

Skolledningen genom tf rektor Angelica Högberg hälsade välkomna. Därefter

presenterade tf rektor skolans verksamhet och berättade vilken personal som kommer att delta i träffen med lärarna.

Skolan har tidigare tillhört Thorénggruppen men tillhör nu Educatus. Det är nya ägare och nya chefer, i stort allt är utbytt på alla nivåer över rektor jämfört med tidigare. Det är den fjärde största utbildningskoncernen i Sverige och i verksamheten inom koncernen ingår från förskola till vuxenutbildning, men fokus är gymnasienivån. Detta är en av de nitton skolor som tillhör yrkesgymnasiet, men det finns andra delar som exempelvis Thorén business school som ingår i koncernen. Här i Linköping har man framför allt samverkan med systerskolan i Norrköping där man har utbyten mellan lärare och ibland gemensamma studiedagar.

Yrkesgymnasiet i Linköping har 180 elever, fördelat på 8 program, man har mindre grupper i yrkesämnen men något större grupper i de gymnasiegemensamma ämnena. Det finns två lokaler, dels denna vid Linnégatan och en vid Industrigatan. Yrkesgymnasiet bedriver lärlingsutbildningar, det gör att cirka 90 procent av yrkesämnena läses via APL och 10 procent i skolan. Bland annat ligger säkerhetsutbildningar i skolan. 60 veckors APL är det normala för en elev under sin utbildning över tre år.

Skolans upplägg är ett schema där eleverna är på skolan under två veckor följt av två veckor APL. Under de senare årskurserna ökar APL-tiden ytterligare något. De första kurserna i svenska, engelska och matematik läses under år 1, utöver yrkeskurser. Under år 2 läses samhällskunskap, historia, idrott och hälsa, samt engelska och svenska för de som vill ha högskolebehörighet, utöver yrkesämnena. Åk 3 läser religion och naturkunskap och eventuellt sista behörighetsnivån i svenska utöver sina yrkesämnena.

Skolledningen beskriver hur denna möjlighet med tvåveckors perioder kan "sära" på elever som har konflikter med sig in i skolan genom att se till att eleverna inte är samtidigt i skolan vilket rektor beskriver att man gjort.

I de gymnasiegemensamma ämnena läser elever över klassgränser, men grupperna är aldrig större än 25 elever. Skolan arbetar med att skapa grupper med en god blandning av pojkar och flickor i dessa grupper. För de elever som inte valt att läsa högskolebehörighet, utan enbart yrkesinriktning, har skolan mindre grupper då det oftare finns större stödbehov hos dessa elever.

Skolledningen visade även bilder från lokalerna på Industrigatan och berättade att det var flera skrymmande verksamheter som håller till där. Bland annat finns möjlighet att reparera fordon och att bygga mindre stugor i dessa lokaler.

Därefter visade skolledningen en bild över fördelningen av elever på de olika programmen. Störst är Försäljning- och service, minst är hotell- och turism och VVS- och fastighet. De berättar även om svårigheten med IMV-platser för elever

som egentligen inte är intresserade av APL. Då APL är centralt för Yrkesgymnasiet kan det bli problem om en elev valt IMV inom ett program men som inte förstått att eleven förväntas göra så mycket praktik. I framtiden hoppas rektor hitta en lösning där man snarare kan ta emot elever inom IMY som troligen uppskattar detta upplägg mer.

När det gäller att hitta APL-platser är det svårast att hitta platser inom EI- och energi vilket sätter gränser för antal elever skolan kan ta emot inom detta program. I övrigt fungerar det bra med antalet APL-platser till resterande program. Däremot finns en stress inom vårddyrket som påverkar eleverna under deras praktik och den bild eleverna får över hur av ett framtida arbete inom vården ser ut. Det gör att ett antal elever väljer att hoppa av vård- och omsorgsprogrammet varje år. Detta är ett stort problem för branschen och diskuteras bland annat inom vård- och omsorgscollege. Vidare berättar skolledningen att det varierar hur många APL-platser en elev har under sina tre år. Målet är att inte byta allt för ofta för att öka möjligheten att få anställning på sin praktikplats efter avslutade studier.

Under sin tvåveckors APL får eleverna alltid minst ett besök av lärare. Därutöver genomförs trepartssamtal mellan handläggare, elev och lärare. Skolan har även närvarosamtal med handledaren.

Skolledningen beskriver hur man arbetar med handledarutbildning och att skolan betalar 5000 kr extra för varje person som genomför handledarutbildningen. Alla elever får en bärbar dator vid skolstarten.

Skolledningen presenterade därefter personalsammansättning och vilka delar som är knutna till elevhälsan.

När det gäller olika satsningar berättar skolledningen att alla elever får ett startpaket för körkort, med ett värde motsvarande cirka 4000 kr per elev. Skolledningen berättade också att skolan deltar i ett pågående Erasmusprojekt, inom vilket rektorer jobbskuggar andra rektorer, det finns APL-utbyte med elever och internationella tävlingar. Skolledningen berättade vidare att de har elever som vunnit priser i olika tävlingar.

Det är generellt en lugn miljö på skolan enligt skolledningen. Det finns ett utrymme att äta medhavd mat, men eleverna har ett måltidskort som de kan använda på ett tiotal restauranger i närheten.

Skolledningen beskriver att de har goda siffror för genomströmning då de elever inom yrkesprogram har 90% examensgrad. Detta inkluderar dock inte IMV-elever eller de elever som slutar innan examen. Skolan är stolt över detta resultat och de beskriver att det ligger ett hårt arbete bakom detta där en klok elevsyn är utgångspunkten. En viktig del av denna elevsyn är att det inte är eleven som är bärare av ett problem utan det är skolan som ska hitta lösningar.

Inom ämnet idrott- och hälsa har tidigare varit ett bekymmer med motivation hos många elever. Det gjorde att skolan kombinerade en tjänst och anställde en idrottslärare med specialpedagogisk kompetens. För att vända på motivationen hos eleverna har läraren arbetat med nya utmaningar vilket fungerat bra. Bland utmaningarna har funnit matlagning utomhus, bad i isvak, utförsåkning. Då skolan inte hyr någon idrottshall används även gym, padelhall och andra liknande istället.

Därefter beskrev skolledningen utvecklingsområden. Dels de som gällde föregående år vilka var medarbetarnöjdhet, måluppfyllelse i GG-kurser, kvalitetssäkring av APL samt närvarofrämjande insatser. Utfallet har varit gott enligt skolledningen, men området med närvarofrämjande insatser fortsätter även detta år. Årets utvecklingsområden är:

Studiero och ledarskap i klassrummet

Stärka samverkan med lokala näringslivet, främst inom EE, BA och VF

Närvarofrämjande arbete

Övergripande nöjdhet i elevenkäter, jämna ut siffror mellan könen, flickor mindre nöjda.

Digital utveckling, främst inriktat mot personal

Implementering av GY25

På frågan om det är någon skillnad i närvaro mellan APL-praktik och skola svarar skolledningen och lärare att det finns en liten skillnad och att det i så fall oftast är bättre närvaro på APL-praktiken. Dock finns även det omvända och det ser lärarna som en signal på var eleverna trivs bäst. Dessutom finns det skillnader i hur många APL-platser eleverna har beroende på vilken utbildning eleverna går. Inom VO börjar eleverna under år1 inom hemtjänst eller LSS medan de under sista året gör sin praktik vid en avdelning på sjukhus. Inom andra program kan eleverna vara längre tid hos en och samma praktikplats. Om en elev inte trivs på en arbetsplats eller efter en tid önskar en ny löser skolan detta. Som elev kan man bli uppsagd av sin arbetsplats om eleven inte sköter sig. Detta gör att eleverna lär sig att problematiskt beteende får konsekvenser i arbetslivet.

Träff med elever

En av eleverna berättar om sin praktik och hur APL på sjukhuset utvecklar kunskaper som är viktiga. Bland annat hur man sluter sår och därefter hur man tar bort stygn eller agraffer när såren läkt. Vidare berättar eleven om hur man sätter dränage och varför man använder detta. Eleven berättar att lärarna kan stämna av med handledarna om vilka moment eleven gjort och hur det fungerat. Eleverna tycker att lärarna får bra återkoppling från handledarna och att det skapar ett bra bedömningsunderlag för lärarna. Handledarna för närvaro och signerar detta, eleverna har i sin tur med sig en målplanering till handledarnaså att denne kan läsa vad eleven ska lära sig på sin praktik men också se vad eleven lär sig i skolan. Därutöver skickar eleverna in material till lärarna under praktiken med information om hur praktiken går och vilka moment man gör. Eleverna berättar att de får besök av lärare under varje APL-period. Eleverna beskriver att de är nöjda med både lärare och utbildning.

Träff med lärare och skolledning

Lärarna berättar att det är en stor kontrast att arbeta med så här mycket APL inom yrkesämnena och att det krävs oerhört god kontakt med handledare för att få en god bild av vad eleverna kan. Lärarna inom yrkesämnena ser fram emot att GY25 med ämnesbetyg, det kommer att underlätta för lärarna inom yrkesämnena på en skola med lärlingsfokus jämfört med det nuvarande kurssystemet..

På frågan om relationen med eleverna påverkas när man inte ser dem lika mycket som andra lärare? svarar de att det inte är ett problem. Dels träffar de eleverna i skolan men därutöver gör de många besök på arbetsplatserna vilket skapar en annan typ av relation som påminner om arbetskamrater mer än lärare och elev. Det är dessutom så att en lärare ansvarar för relativt få elever vilket gör att det är lättare att lära känna eleverna. Ett stort ansvar ligger på handledaren, men lärare och handledare är ett team som tillsammans med eleverna har målet att eleverna ska bli anställningsbara. Lärarna beskriver att det är en god samverkan mellan handledare och lärare och att det är hög kvalitet på handledarna.

Eleverna i årskurs ett är inne mellan 2 till 3 veckor innan eleverna går ut på sin första praktik. Lärare, elev och vårdnadshavare genomför det skolan kallar "introsamtal" direkt när eleven börjar skolan. Där är man noggrann med att gå igenom vad som gäller under praktikdelen och en framgångsfaktor är att ha vårdnadshavarna med sig i arbetet enligt lärare och skolledning. Det är extra viktigt när eleverna ska ut på sin första praktik. Omvänt är eleverna i årskurs tre en stor tillgång för de företag eleverna kommer till, då de har mycket erfarenhet med sig från tidigare praktik. Det finns många företag som arbetar helhjärtat med detta koncept och som skolan har ett nära samarbete med. Det viktigaste är att eleverna är motiverade under sin inledande praktik snarare än att de kan alla arbetsuppgifter från början. Ett annat perspektiv är att snabbt visa eleverna vad utbildningen innebär och på så sätt snabbt möjliggöra omval för de fåtal elever som hamnar fel. Dessutom är det många elever som är trötta på skolmiljön och därför har valt denna skola med lärlingsutbildningar.

Specialpedagogen arbetar med att motivera eleverna att läsa de ämnen som är skolförklarade och då får de stöd och tid i dessa ämnen för att lyckas även där. Schemat är lagt så att eleverna inte får så långa teoridagar vilket hjälper många elever att kämpa på även med teoretiska ämnen enligt lärarna. De mest skoltrötta eleverna vet att de efter ett år kan vara klara med svenska, engelska och matte vilket också är en morot enligt specialpedagogen. Dessutom visar yrkesämnena att det är viktigt med dessa ämnen och det görs till exempel infärgning med instruktioner på engelska och liknande. Lärarna beskriver att det finns en samverkan mellan GGÄ-lärare och yrkeslärare där man hjälps åt att motivera eleverna och skapa uppgifter som visar på kunskaper i flera olika kurser på samma gång.

Elevinflytande?

Lärarna beskriver att examinationsform är ett exempel där eleverna kan välja påverka, de kan ofta välja mellan muntlig och skriftlig examination, men även gruppuppgifter när det passar. Eleverna får även önska olika aktiviteter i ämnet i idrott och hälsa där läraren försöker tillgodose det som passar in i kursplanen. När eleverna arbetar med projekt som den "Hållbarhetsfestival" skolan genomför har eleverna varit delaktiga i planeringen.

Idrottsundervisning utan sal?

Det är ett problem med idrottshallar då de är fullbokade vilket har krävt alternativa lösningar. Detta har gjort att man passade på att undersöka vad som är motiverande för elever både på skoltid och utanför skoltid. Fokus har varit individuella idrotter för de elever som sysslar med lagidrotter arbetar med dessa på sin fritid. Då många elever kommer från socioekonomiskt utsatta områden har ett fokus varit att eleverna ska få upplevelser som de inte tidigare haft under idrotten som att testa skidåkning och bada i isvak. Dessa utmaningar har varit uppskattade av eleverna enligt de elevuppföljningar som genomförts. Ett exempel var skidåkning i Yxbacken där eleverna var mycket nöjda. Det är viktigt att kunna erbjuda utrustning i samband med aktiviteter då många elever saknar utrustning som stövlar eller passande kläder för skidåkning. Matlagning utomhus är en annan aktivitet som varit uppskattad.

Problem med gängbildning och kriminalitet?

Dessa problem finns även på yrkesgymnasiet och skolan samarbetar med polisen via samtal och hundsök efter narkotika i skolans lokaler. Polisen har berättat hur man kan se tecken om elever är påverkade av substanser. Skolledning och lärare berättar att det är enklare att hantera problem hos elever när lärarna har en god relation med elev. Det finns även insatser som skolan inte kan klara av utan stöd från andra delar av samhället (polis, vård, med mera). Lärarna betonar vikten av att få eleverna att lyckas ta en examen för forskning visar att en gymnasieexamen öppnar helt andra framtidsmöjligheter och är viktigt när man vill bryta med en tidigare miljö. Det finns ett kompensatoriskt uppdrag som är svårt när man har elever som mår mycket dåligt psykiskt, men skolan arbetar så gott man kan med detta. Det lilla i denna skola gör att alla elever blir sedda av alla varje dag, vilket kan vara en viktig faktor i detta arbete.

Specialpedagogsuppdraget med mycket APL?

Ofta är inte det specialpedagogiska kopplat till APL utan skolmiljön och de gymnasiegemensamma ämnena. Där handlar det om att skapa anpassningar, följa upp dem och komma vidare med nya åtgärder. Då närvaro är en framgångsfaktor har det skett ett arbete med att öka elevernas närvaro, där specialpedagogen arbetat med att utbilda hela personalgruppen. Specialpedagogen har viss närvaro i klassrummet, men fokus är att handleda lärare och de elever som behöver extra stöd. Dessa elever får både stöd samtidigt som specialpedagogen kan kartlägga elevens behov. Specialpedagogen arbetar både med extra anpassningar och särskilt stöd.

ELG (elevgenomgång), träffas varannan vecka för att diskutera elevhälsofrågor och enskilda elevers behov. Specialpedagogen träffar där alla lärare för att diskutera elever och insatser. Arbetar målstyrt utifrån de mål skolledningen beskrev tidigare.

Digitalisering, AI?

På skolan används AI främst i årskurs två och tre när eleverna har grundkunskaper i ämnet. Då får de använda AI för att svara på frågor och sedan analysera om det stämmer med den verklighet eleverna mött under sin praktik. Det måste användas på rätt sätt och att eleverna kritiskt granskar vad en AI levererar. Det är viktigt att inte använda detta utan förkunskaper. Lärarna kan i sin tur hjälpa till med att få förslag på frågeställningar och liknande från AI. Det finns möjligheter att hålla sig ajour med samtiden via AI och dess möjligheter. Det pågår konstant en utveckling inom detta område som lärare behöver hålla sig ajour med. Examinationsformer måste förändras på grund av detta beskriver lärarna, där presentationer och liknande är viktigt så att eleven får visa sina kunskaper samtidigt som läraren kan ställa kompletterande frågor.

Mobiltelefonförbud är utgångspunkten på skolan och dessa samlas in i samband med att lektionen startar. Det finns moment där de kan användas som lärverktyg och då kan det vara tillåtet med mobiltelefon i klassrummet.

Avslutning med tf rektor

Skolans väntar på besked om de får vara kvar i sina lokaler och jobbar parallellt med ett alternativt med andra lokaler. Det nuvarande tillfälliga tillståndet att bedriva skola i lokalerna är på väg att gå ut och skolan hoppas få en permanent S-märkning av lokalerna, annars måste de hitta nya lokaler och får ett tillfälligt tillstånd där.. Det finns både för och nackdelar med en central placering, men att det inte är något som påverkar att eleverna väljer denna skola enligt skolledningen, utan det viktiga är lärlingsmöjligheten. Antalet inplendlade elever är cirka 35 procent, så avståndet till resecentrum är inte oviktigt ur det perspektivet.

Skolledningen ger som avslutning några exempel på elever som tack vare denna organisation och praktik gjort att eleven kunnat vända en problematisk skolgång till en examen.

Vid sjukfrånvaro ställs inte lektioner in utan läraren ersätts. Skolans administratör är utbildad lärare och kan hoppa in i flera ämnen. Många lärare har arbetat länge vid skolan vilket indikerar att lärarna trivs. Detta visar sig även i de enkäter som huvudmannen gör där medel rörande trivsel inom koncernen är 7,3 på en tiogradig skala men där Yrkesgymnasiet i Linköpings index är 9,2.